

ÅLANDS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSMYNDIGHET

Prövningsnämnden

Norragatan 17, 22 100 Mariehamn

Tel. (018) 528600 växel, Fax. (018) 528601

E-post: kansliet@amhm.ax

Hemsida: www.amhm.ax

MILJÖTILLSTÅND

Beslut nummer	Diarienummer
ÅMH-Pn 4/13	2012-0594
Beslutsdatum	Rättelsedatum
22.05.2013	30.05.2013

Sökanden

Brändö Lax Ab

AX-22940 Åva

Ärende

Brändö Lax Ab ansöker om miljötillstånd för omstrukturering av befintlig fiskodling. Omstruktureringen avser flytt av odlingsanläggning i Jurmo sundet, Jurmo by, till ny plats öster om Årtholm, Åva by.

Den i ansökan avsedda verksamheten är tillståndspliktig enligt:

- 10 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd, miljöskyddslagen,
- 6 kap. 16 § a punkten vattenlag (1996:61) för landskapet Åland, vattenlagen.

Beslut

Miljötillstånd

ÅMHHM beviljar med stöd av 17 § 1 mom. miljöskyddslagen Brändö Lax Ab miljötillstånd för flytt av odlingsanläggning i Jurmo sundet, Jurmo by, till ny plats öster om Årtholm, Åva by i enlighet med karta i bilaga 2.

Giltighet

Detta tillstånd gäller till och med 31.12.2023 under förutsättning att tillståndshavaren innehar laglig rätt till de för fiskodlingsverksamheten nödvändiga vattenområdena.

Ansökan om förnyat tillstånd ska lämnas till ÅMHHM senast 01.07.2023. En förutsättning för att fortsatt tillstånd för fiskodlingsverksamheten ska ges är att bästa tillgängliga teknik används. Till ansökningarna ska fogas en konkret plan för hur verksamheten ska utvecklas för att minska belastningen på vattenområdet.

Tillståndshavaren ska inkomma med en ansökan om revidering av tillståndsvillkor senast 01.07.2018. Ifall ansökan om revidering av tillståndsvillkor inte görs inom den föreskrivna tiden förfaller tillståndet i enlighet med 21 § 2 mom. e punkten miljöskyddslagen.

Ersättning

ÅMHM har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen. Myndigheten konstaterar att nedanstående tillståndsvillkor utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Miljökonsekvensbedömning

ÅMHM har övervägt behovet av miljökonsekvensbedömning i enlighet med 2 och 3 §§ i landskapsförordning (2006:86) om miljökonsekvensbedömning. Till underlag för detta beslut krävs inte en miljökonsekvensbedömning.

Villkor och föreskrifter

Tillståndshavaren ska följa nedanstående villkor och föreskrifter utfärdade med stöd av 24 och 26 §§ miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § vattenlagen:

1. När fiskodlingsverksamhet inleds vid den nya odlingsplatsen utanför Årholm, Åva ska platsens förhållanden vara utredda och kända. Bottenprovtagning avseende sedimentprov och bottenfaunaundersökning ska utföras senast under första odlingssäsongen.
7 § och 26 § e punkten miljöskyddslagen
2. Innan fiskodlingsverksamhet inleds vid den nya odlingsplatsen utanför Årholm, Åva, ska den tidigare odlingsenheten vid Jurmo sund, Jurmo by, upphöra med verksamhet på den gamla odlingsplatsen. Utförd flyttning ska meddelas ÅMHM.
5 kap. 9 § 2 mom. vattenlagen
3. De avvecklade odlingsplatsen vid Jurmo sund, Jurmo by, ska fortsättningsvis ingå i fiskodlingens kontrollprogram under minst 5 år för uppföljning av återhämtning. Botten nedanför kassarna ska besiktas och fotograferas eller videodokumenteras inom uppföljningstiden. Om filmning visar på ackumulation av slam och ekskrementer som sedimenterat under kassarna ska sedimenten provtas med bottenfaunaprov och sedimentprov för att fastställa näringsinnehåll och lakbarhet. Minst ett bottenfaunaprov ska dock tas från respektive odlingsplats och analyseras under slutet av uppföljningsperioden om 5 år. Detta kan ske tillsammans med fiskodlingens kontrollprogram om det anses lämpligt och praktiskt. Resultaten lämnas in till ÅMHM för utvärdering.

Allt avfall ska transporteras till godkända mottagare och övrigt eventuellt kvarblivet material, såsom kassar, ramar, bojar mm. ska avlägsnas från strandområden.

24 § d punkten miljöskyddslagen

4. Verksamhetens nettobelastning till vattenmiljön får uppgå till maximalt 744 kg fosfor och 6764 kg kväve årligen.

Med nettobelastning avses totalt närhaltsinnehåll i fiskodret subtraherat med mängden näringsämnen som binds i fisken.

24 § a punkten miljöskyddslagen

5. Tillståndshavaren ska sträva till att minska belastningen på vattenområdet som verksamheterna ger upphov till och vid den dagliga skötseln noggrant beakta miljöskyddsaspekter. Tillståndshavaren ska tillämpa bästa tillgängliga teknik som enligt gängse branschkriterier är ekonomiskt möjligt samt kontinuerligt sköta och underhålla anläggningarna så att minsta möjliga miljöförorening och störning av närliggande bebyggelse uppstår. Tillståndshavaren ska sträva till att minska foderkoefficienten och använda foder med minsta möjliga fosfor- och kväveinnehåll.

4 kap. 7 § 2 mom. vattenlagen, 4 § miljöskyddslagen

6. Tillståndshavaren ska så långt det är möjligt införskaffa information om fodrets ursprung och framställning för att på så sätt försäkra att det framställts på ett miljömässigt godtagbart sätt.

7 § miljöskyddslagen

7. Odlingsplatsens djupförhållanden ska vara sådan att den fyller kraven i 3 § landskapsförordning (2007:57) om odling av regnbågslox och lax i havet.

Odlingsplatsens lokalisering meddelas ÅMHM och Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt med kopia av karta eller utdrag ur sjökort där platsen för fiskodlingarna framgår samt där koordinater för fiskodlingsanläggningarna anges.

3 § landskapsförordning (2007:57) om odling av regnbågslox och lax i havet

8. Tillståndshavaren ska hålla fiskodlingsanläggningarnas konstruktioner och anordningar i sådant skick och förankra dem så att de hålls på den avsedda platsen och inte stör sjötrafiken eller förorsakar det övriga nyttjandet av vattendraget sådan skada som kan undvikas.

För att trygga sjötrafiken i anläggningarnas närhet ska konstruktionerna utmärkas på ett av Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt godkänt sätt.

4 kap. 4 § vattenlagen

9. Kemikalier ska hanteras och användas så att eventuellt spill eller läckage inte kan nå avlopp, luft, mark eller vatten eller på annat sätt förorena miljön eller orsaka olägenhet utöver vad deras faktiska bruk föranleder. Kemikalier som används inom verksamheten ska antecknas i skötseljournal enligt villkor 12.

All personal som kommer i kontakt med kemikalier ska känna till kemikaliernas huvudsakliga egenskaper och hur de ska hantera eventuella olyckor. Svenskspråkiga skyddsinformationsblad för de använda kemikalierna ska finnas lätt tillgängliga. Utrustning för uppsamling av eventuellt spill eller läckage ska finnas tillgängligt på anläggningen.

Vid anläggningen får endast sådana medel och kemikalier användas som är tillåtna enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier (1990:32).

Tvätt och färgning av kassar ska ske med minsta möjliga negativa påverkan på miljön och bör i mån av möjlighet helt undvikas.

4-5 §§ och 24 § e punkten miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen

10. Avfallshanteringen ska följa landskapslagen om renhållning (1981:3) och gällande kommunala föreskrifter samt skötas så att miljöförorening och olägenhet för människors hälsa förhindras. Följande prioritetsordning ska iakttas för hantering av det avfall som uppstår i verksamheten: förebyggande, förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning såsom exempelvis energiåtervinning samt bortskaffande.

Fodersäckar och ensilageplast ska lämnas hos godkänd mottagare.

All hantering av död fisk ska ske slutet för transport till godkänd anläggning för kompostering eller motsvarande godkänd anläggning enligt krav för behandling av animaliskt kategori III avfall, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel. Hanteringen ska redovisas i skötseljournal enligt villkor 12.

8a - 8f §§ landskapslag (1998:91) om renhållning

11. Om fisken i anläggningarna konstateras eller misstänks ha en smittsam sjukdom som kan överföras från ett djur till ett annat eller en smittsam sjukdom som inte allmänt förekommer, ska sökanden underrätta ÅMHM och landskapsveterinären vid Ålands landskapsregering samt vidta nödvändiga åtgärder.

Om avfall i form av död fisk uppkommer vid bekämpning av sjukdom ska avfallet behandlas i en av myndigheterna godkänd anläggning för behandling av animaliskt avfall med risk för smitta.

4 kap. 4 § vattenlagen

12. För kontroll av verksamheternas miljökonsekvenser ska en driftjournal föras. I journalen ska finnas uppgifter om:

- foderleverantör samt företagsmärkning
- mängden använt foder och dess innehåll
- de mängder fisk som tillförts odlingarna samt bortförts från dem
- förekomst av eventuella fisksjukdomar och behandling av dem samt fiskens medicinering och dödlighet
- hantering av död fisk enligt villkor 10
- använda kemikalier, inköp, förbrukning och lagerhållning
- typ och mängd avfall samt avfallets mottagare
- andra nödvändiga uppgifter om verksamheten

Journalen ska bevaras 10 år vid anläggningen och kunna uppvisas vid inspektion. Ett årssammandrag av driftjournalen ska årligen lämnas till ÅMHH inom februari månad följande år på en för detta ändamål uppgjord blankett.

Tillståndshavaren ska på begäran av ÅMHH uppge nödvändiga uppgifter och utredningar för kontroll av skötseljournalens tillförlitlighet.

26 § miljöskyddslagen, 7 § fiskodlingsförordningen

13. Tillståndshavaren ska på egen bekostnad låta utföra kontroller av fiskodlingarnas inverkan på vattendraget, inverkan på fiske och fiskbestånden på ett av myndigheten godkänt sätt. Kontrollerna kan utföras som samkontroll tillsammans med de andra kontrollskyldiga i området enligt det gemensamma miljökontrollprogrammet för fiskodlingarna på Åland. Om tillståndshavaren inte utför kontrollerna inom detta program ska ett förslag till alternativt program lämnas in till ÅMHH inom två månader efter det att detta beslut vunnit laga kraft.

Om resultaten av observationerna ger anledning därtill kan kontrollprogrammet senare ändras i samråd med ÅMHH eller i enlighet med 26 § 4 mom. miljöskyddslagen.

Resultaten av observationerna ska inlämnas till ÅMHH och Brändö kommun. Dokument och resultat från kontrollprogrammet ska bevaras vid anläggningarna och kunna uppvisas för tillsynspersonal.

26 § miljöskyddslagen

14. Tillståndshavaren ska utse en ansvarig person som har den kunskap som krävs för att övervaka anläggningarna så att miljötillståndet följs. Personens namn och kontaktuppgifter ska meddelas till ÅMHHM. Vid byte av ansvarig person ska uppgifterna uppdateras.

7 § miljöskyddslagen

15. Tillståndshavaren är skyldig att kontrollera, utreda och redovisa verksamhetens miljökonsekvenser vid avslutande av verksamhet. Meddelande om avveckling ska göras till ÅMHHM, som kan besluta om sådana undersökningar, åtgärder och försiktighetsmått som krävs vid avveckling av verksamheten.

24 § d punkten miljöskyddslagen

Beslutsmotiveringar

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHHM) konstaterar, efter att ha prövat förutsättningarna för tillstånd, att verksamheterna med iakttagande av de i tillståndet givna tillståndsvillkoren är förenlig med miljöskyddslagen och den lagstiftning som nämns i 10 § i samma lag. Vid avgörandet har myndigheten även beaktat förutsättningarna som gäller för verksamhetsutövaren enligt 7 § miljöskyddslagen. De villkor och föreskrifter som fastställts i beslutet har utformats så att ändamålet nås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan utan att denna miljöhänsyn blir oskälig enligt 4 § miljöskyddslagen.

Flyttning av plats

Brändö Lax Ab anhåller om tillstånd att flytta odlingsanläggningen i Jurmo sundet, Jurmo by, till ny plats öster om Årholm, Åva by. Sökanden innehar nyttjanderätt till vattenområdet enligt avtal.

Vid etablering av en ny odlingsplats är det viktigt att utreda utgångsläget, dvs vad man har för status på sediment och bottenfauna då verksamheten inleds. ÅMHHM kan ställa villkor om förundersökningar enligt e punkten 24 § miljöskyddslagen. Detta är väsentligt för att senast i det skede verksamheten avslutas kunna jämföra eventuell påverkan på platsen i förhållande till utgångssituationen. Enligt d punkten i ovan nämnda paragraf kan prövningsmyndigheten ställa villkor om åtgärder vid avslutande och för att kunna avgöra eventuellt saneringsbehov i samband med avveckling behöver utgångsläget vara klarlagt.

Enligt 5 kap. 9 § 2 mom. vattenlagen får ny eller ändrad verksamhet komma till stånd i vattenområdet endast om det visas att åtgärden eller verksamheten inte kan bidra till ökad övergödning i området eller att förbättringsoverskott utnyttjas. Omstruktureringar och flyttningar av

fiskodlingsenheter är därmed möjligt utan att förbättringsoverskott utnyttjas så länge den totala belastningen av övergödande ämnen inte ökar inom det berörda vattenområdet.

De berörda fiskodlingsenheterna ligger definitionsmässigt inom samma vattenområde, Östra saltsjöområdet, enligt vattenförordning (2010:93) för landskapet Åland. Därmed ges möjlighet till flytt av odlingsenheten i enlighet med detta tillstånd. Omstruktureringen får påbörjas i och med att detta beslut vunnit laga kraft. För att inte öka belastningen från övergödande ämnen måste de gamla odlingsplatserna först vara avvecklade innan den flyttade odlingskapaciteten tas i bruk vid Årholm, Åva.

Avveckling av odlingsplats

Brändö Lax Ab kommer att avveckla odlingsenheten vid Jurmo sund, Jurmo by i och med omstruktureringen. Vid avvecklande av verksamhet behöver verksamhetens effekter på miljön och vattenmiljön kontrolleras för att utreda behov av sanering eller iståndsättning samt förebyggande av vidare utsläpp. Fiskodlingarnas påverkan på vattenmiljön och botten behöver kontrolleras visuellt och genom analys av bottenfauna. Avfall och utrustning som tidigare använts i verksamheten får inte lämnas kvar så att de förfular eller förorenar miljön. Villkor 3 reglerar krav på åtgärder efter att verksamheten upphört i syfte att utreda behov av iståndsättning och sanering av områden samt förebyggande av vidare utsläpp, i enlighet med d punkten 24 § miljöskyddslagen.

Odlingsplatsens lokalisering och lämplighet

Enligt 4 kap. 6 § vattenlagen får vattenfarlig verksamhet endast utövas på plats eller platser där minsta möjliga olägenhet för vattenmiljön uppstår och där förutsättningarna finns eller kan skapas för det slags verksamhet som är i fråga, utan att oskäligt högre verksamhetskostnader uppstår till följd av platsvalet. ÅMHM konstaterar att forskning visat att kuststräckor med goda förutsättningar för fiskodling vanligen har en hög vattenomsättning. Hög vattenomsättning medför att utspädningen är stor och att eventuella övergödningseffekter är svåra att mäta i odlingens närhet. Vid en bra lokalisering får man således små lokala effekter, men ett generellt tillskott av närsalter till havet.

Enligt bilaga 1 i landskapsförordning (2007:57) om odling av regnbågslax och lax i havet, fiskodlingsförordningen, är den nya odlingsplatsen utanför Årholm lokaliserad i ett område som klassas som yttre vattenområde med hög vattenomsättning. Platsen uppfyller också kravet på vattendjup om minst 10 m och ligger öppet och klarar därmed med god marginal kriteriet om en exponeringsgrad högre än 6, enligt ovanstående förordning. Platsen är belägen i ett "sund" eller stråk i nord

– sydlig riktning som förbinder norra Östersjön med Bottenhavet och har tidvis starka strömmar och god vattenomsättning. Dock är platsen också belägen nära holmar och grundare mellanskärgårdsområden som under perioder med t ex svaga vindar kan påverkas lokalt av utsläppen från fiskodlingen.

Målsättningen med fiskodlingsförordningen är att de inre strandnära odlingsplatserna ska flyttas till mer lämpliga odlingsplatser med högre vattenomsättning. Flyttning av Brändö Lax odlingsenhet vid Jurmo sund till den nya odlingsplatsen utanför Årholm med djup på minst 10 meter och högre vattenomsättning är förenligt med fiskodlingsförordningen. Vid högre vattenomsättning blir belastningen av övergödande ämnen mer utspridd och den lokala påverkan mindre.

ÅMHM har inom ramen för beredningen utfört en datamodellering i ”BEVIS-programmet”. Modelleringen är endast riktgivande och kan inte användas som underlag för beslut. Modelleringen visar på utvecklingen under en odlingssäsong och använder data från år 2004. Resultatet ger ändå en bild av en tänkt utveckling och man kan se en tydlig förbättring i Jurmo sund. Förbättringen uppgår till ca 2 – 4 (6) % förbättrad vattenkvalitet emedan den omlokalisering till den nya platsen utanför Årholm inte påvisar någon nämnvärd försämring i det vattenområdet.

Verksamhetens belastning

Enligt 4 kap. 1 § vattenlagen ska vattenfarlig verksamhet utövas så att ändamålet med verksamheten nås med minsta skada och olägenhet utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att verksamheten omöjliggörs. Av förarbetena till vattenlagen framgår att övergödning är ett av de största vattenvårdsproblemen i saltsjön. Myndigheten konstaterar att fiskodling innebär ett nettotillskott av närsalter till vattnet. Även om fiskodlingens bidrag till Östersjöns totala övergödningssproblem är relativt litet, är det ur ett åländskt perspektiv det största enskilda bidraget. Myndigheten konstaterar med utgångspunkt i detta att det är skäligt att tillståndet tidsbegränsas och omprövas med 10 års intervall och att villkoren däremellan revideras efter 5 år för att begränsa fiskodlingsverksamhetsbelastning på vattenmiljön enligt 24 § miljöskyddslagen och i enlighet med vad som stadgas i 4 kap. 7 § vattenlagen. Tillstånd har traditionellt tidigare begränsats till 5 år men en giltighetstid på 10 år med villkorsrevidering efter 5 år försämrar inte miljöskyddet medan det däremot ger verksamhetsutövaren bättre förutsättningar att investera i miljöförbättrande teknik.

Enligt 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen ska den som utövar eller ämnar utöva vattenfarlig verksamhet vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar samt iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan krävas för att förebygga

eller avhjälpa risk för försämring av vattenkvaliteten. Omfattningen av åliggande enligt 4 kap. 7 § 1 mom. ska bygga på tekniskt bästa möjliga lösning som är ekonomiskt möjlig för den typ av verksamhet som är ifråga. Exempelvis finns idag tekniska alternativ till färgning av odlingskassar med anti-foulingmedel.

Myndigheten konstaterar att en minskning av belastningen från fiskodlingsverksamhet med dagens teknik i huvudsak kan uppnås genom att minska mängden genom fodret tillförda närsalter till vattnet. Hur stor belastningsminskningen kan bli begränsas dock av vilka krav på närsalter fisken har för bibehållen tillväxt och välmående, utfodringsteknik samt av de foder som finns tillgängliga på marknaden. Med beaktande av att odlingen kan medföra viss negativ inverkan på vattenmiljön har nettobelastningen av kväve och fosfor till vattenmiljön beräknats och ställts som villkor i miljötillståndet så att förutsättningar för tillstånd enligt 4 kap. 1, 2, 4, 7 §§ vattenlagen, 5 kap. 9 § vattenlagen ska föreligga. Den i havet utsläppta specifika belastningen får enligt fiskodlingsförordningen inte överskrida 6 gram fosfor och 50 gram kväve per kilogram producerad fisk.

ÅMHM bedömer, med beaktande av den nya odlingsplatsens placering och den inverkan de närliggande odlingarna haft på vattenmiljön i området, att tillståndsvillkoren är ändamålsenliga för att uppnå tillräckligt miljöskydd enligt 4 kap. vattenlagen och för att bestämmelserna om vattenkvalitet i 5 kap. 9 § vattenlagen ska vara uppfyllda. Beräkningen av belastningen har för den nya odlingsplatsen utgått från genomsnittliga värden av fodrets innehåll av kväve och fosfor, samt bedömningen att bästa tillgängliga teknik som enligt gängse branschkriterier är tillämpbar används. Myndigheten har uppskattat den genomsnittliga foderkoefficienten (FK) till 1,15. Vid beräkningarna har myndigheten utgått från att fodret innehåller i genomsnitt 0,80 % fosfor och 6,5 % kväve samt att fisken binder 0,4 % fosfor och 2,75 % kväve. I bedömningen har såväl fiskens välmående, miljömässiga aspekter samt uppgifter i ansökan beaktats. Den i havet utsläppta specifika belastningen blir enligt denna beräkning 5 gram fosfor och 47 gram kväve per kilogram producerad fisk. Eftersom det är fråga om en flyttning av befintlig odlingskapacitet till en ny plats utgår bedömningen från den platsens förhållanden. Om tillståndshavaren odlar enligt ovanstående innebär det att denne enligt ÅMHM:s beräkningar kan odla cirka 143 ton med en teoretisk belastning motsvarande 744 kg fosfor och 6764 kg kväve vid odlingsplatsen utanför Årholm. Om det i samband med tillsyn, revidering av villkor eller förnyande av tillstånd senare framgår att belastningen lokalt blir för stor så måste villkor 4 omprövas och näringsmängderna kan justeras.

Tabell 1. Myndighetens beräkningar av teoretisk och specifik belastning för Årtholm.

	<i>Fosfor (kg)</i>	<i>Kväve (kg)</i>
Villkor för tillåtet näringsinnehåll i fodret	1317	10700
Tillåtet näringsinnehåll ger max. fodermängd	164625	164615
Fodermängd ger fisktillväxt (med FK 1,15)	143152	143144
Totala mängden näringsämnen som binds i fisken	573	3936
<i>Teoretisk belastning</i>	744	6764
<i>Specifik belastning</i>	0,005	0,047

Närmast belägna befintliga odling är bolagets egen odling vid Märklobb, ca 4 km söderut. Resultaten av fiskodlingens kontrollprogram år 2012 visar att fiskodlingens sammanvägda påverkan i området är obetydlig och att indikationer på påverkan saknas.

ÅMHM konstaterar vidare att det foder som används vid fiskodling i Östersjön i huvudsak består av råvaror från fisk. Fiskodling innebär därmed en indirekt påverkan på ekosystemen, varför myndigheten anser att det är skäligt att sökanden i enlighet med kravet i 7 § miljöskyddslagen ska ha tillräcklig kunskap om verksamheternas miljöpåverkan och kravet i 4 § miljöskyddslagen på förebyggande av skada därav. Sökanden ska så långt det är möjligt begära in uppgifter från leverantören om att fångst och tillverkning har skett enligt gällande lagar, överenskommelser och enligt miljömässigt godtagbara metoder och principer. Sökanden anger att man avser använda foder som innehåller fiskolja som till 30 % av innehållet garanteras härröra från Östersjön. Detta är ett steg på väg mot kretsloppsanpassat foder och det är önskvärt att så långt det går kretsloppsanpassa fiskodlingsverksamhet i kassar i havet. ÅMHM kan inte avgöra huruvida det aktuella fodret kan anses utgöra ett förbättringsöverskott som kunde nyttjas för utökad odling. Frågor om förbättringsöverskott avgörs av Ålands Landskapsregering.

Vattnets kvalitet

Enligt 1 kap. 1 § vattenlagen ska vatten och vattenområden inom landskapet användas på det sätt som bäst gagnar en uthållig utveckling. Ytvatten samt ekologiska förhållanden i saltsjön ska nyttjas, skyddas och vårdas så att en uthållig utveckling gagnas och så att där kan finnas sådana växt- och djursamhällen, som i huvudsak utgör naturliga inslag i dessa naturmiljöer.

Kontroll av odlingarnas miljöpåverkan sker inom ramen för det av Ålands landskapsregering godkända, gemensamma miljökontrollprogrammet för de åländska fiskodlingarna från 1993, vilket reviderats år 2002 och 2007.

Under senaste revideringen gjordes en helhetlig provtagningsplan för åren 2008-2013 och nu är en ny revidering förestående. Enligt befintlig plan sker provtagning årligen vid samtliga fiskodlingsenheter där verksamhet bedrivs. Den nya odlingsplatsen måste införlivas i det kommande reviderade

fiskodlingens kontrollprogram. Villkor 13 syftar till att klargöra verksamhetsutövarens ansvar föregenkontroll i enlighet med miljöskyddslagens 26 §. En ansvarig person med den kunskap som krävs för att övervaka anläggningarna och att miljötillståndet följs måste finnas för att fylla kravet på verksamhetsutövarens organisation i miljöskyddslagens 7 §.

Kemikalier och avfallshantering

Kemikalier ska hanteras så att de inte kan förorena mark, luft eller vatten enligt miljöskyddslagens 4 och 5 §§. Med stöd av e punkten 24 § miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen utfärdar ÅMHM villkor om hantering av kemikalier inom verksamheten,

Vid hantering av avfall som uppkommer i verksamheten ska enligt 3b § landskapslag (1981:3) om renhållning beaktas prioritetsordningen förebyggande, förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning (t.ex. till energi) samt bortskaffande.

Olika typer av avfall ska insamlas, sorteras och hållas avskilda från varandra i alla skeden av hanteringen, i den mån det är nödvändigt för att förebygga hälso- och miljörisker samt ordna avfallshanteringen på ett ändamålsenligt sätt enligt 8c § renhållningslagen. Vidare ska samma lag allt avfall separeras och återvinnas om det är tekniskt möjligt. Enligt 8 d § får olika typer av farligt avfall inte spädas ut eller blandas sinsemellan eller med annat avfall eller andra ämnen, utom i det fall det är nödvändigt för återvinning eller bortskaffande av avfallet och det kan göras utan att orsaka skada eller fara för människors hälsa eller miljön.

Egenkontroll

Verksamhetsutövaren ska enligt 7 § miljöskyddslagen ha tillräcklig kunskap om verksamhetens miljöpåverkan och om möjligheterna att förebygga och begränsa dess negativa miljöpåverkan. Ett stöd för detta är egenkontroll av verksamheten. ÅMHM föreskriver i med stöd av 26 § miljöskyddslagen i föreskrift 12 att verksamhetsutövaren ska föra dagbok över verksamheten samt sammanställa uppgifterna till en lättfattlig årsrapport som ska skickas in till tillsynmyndigheten.

Sammanfattande motivering

ÅMHM konstaterar att kravet på sökandens rätt till de erforderliga vattenområdena är uppfyllda och att platserna som avses i ansökan lämpar sig för fiskodlingsverksamhet i den omfattning som anges i tillståndsvillkoren ovan. Vidare konstaterar myndigheten att ovan ställda villkor utgör ett sådant skydd att verksamheterna inte står i strid med enskilda och allmänna intressen.

Fiskodlingsverksamhet medför ett nettotillskott av närsalter till havet, men då miljötillståndet innehåller villkor och föreskrifter för förebyggande av förorening och begränsning av fiskodlingsverksamhetens belastning, vilka ges med stöd av 24 och 26 §§ i miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen, anser myndigheten att nyttan av att verksamheten får bedrivas på den avsedda platsen är betydlig i förhållande till den skada som kan följa av att verksamheten tillåts.

Villkoren har utformats i syfte att tillse att ändamålet med verksamheten nås med minsta olägenhet för miljön, utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att företaget och verksamheten omöjliggörs. Verksamhetsutövaren svarar enligt 7 § miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen, oavsett givna villkor, för att miljöförorening förebyggs, undanröjs och begränsas och för att försämring av vattenkvaliteten förhindras, så även efter det att verksamheten avslutats i enlighet med vad som sägs i 34 § miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen.

Med ovanstående motiveringar finner ÅMHM grund för beviljande av tillstånd för fiskodling utanför Årholm, Torsholma by i Brändö kommun.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift i enlighet med § 14 Ålands Landskapsregerings beslut (2013:2) om taxa för ÅMHM. Avgiften baseras därmed på 2012 års taxa § 3 och vidare avgiftstabell 1. Avgiften baseras på prövning av ny plats för verksamheten.

Fiskodling med produktion om minst 20 ton	€	3045,00
Annonskostnad	€	68,51
Lantmäteriverket, sakägarförteckning	€	0
Totalt *	€	3113,51

* Annonskostnad för delgivning av beslutet tillkommer.

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Karta över odlingsplatsen
3. Besväransvisning

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet,

Ordförande Ulrika Sandell
Prövningsnämnden

Föredragande Mikael Stjärnfelt
Miljöskyddsinspektör

ÄRENDEHANTERING

Ansökan

Ärendet har inletts vid ÅMHM 26.6.2012.
Ansökan har kompletterats 23.11.2012.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 2– 23 april 2013 på ÅMHM:s samt Brändö Kommuns anslagstavlor. Delgivning gjordes också genom annons i tidningen Åland 2.4.2012. Vid delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Ett yttranden har inkommit från Brändö Kommun under tiden för offentlig delgivning.

Utlåtanden

ÅMHM har inte begärt några utlåtanden.

Bemötande

Sökanden har givits tillfälle att bemöta sådant som tillförts ärendet av annan än sökanden.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt genom annons i tidningen Åland och ÅMHM:s anslagstavlor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på kommunkansliet och ÅMHM:s kansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets hemsida, www.miljohalsoskydd.ax. Vid delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.